

آموزش زبان خارجی

با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات

- **لوح ویدیویی تعاملی:** لوح‌های ویدیویی برای نمایش اطلاعات دیداری رسانه‌های بادوامی هستند و مانند لوح‌های فشرده، توسط پرتوهای لیزری خوانده می‌شوند. بنابراین، در اثر استفاده فرسوده نمی‌شوند. در این لوح‌ها، صدا در دو شیار متفاوت ذخیره می‌شود و می‌توان آن‌ها را به‌طور جداگانه اجرا کرد. بنابراین، لوح می‌تواند دو زبان متفاوت را برای یک محتوا ارائه دهد، یا یک شیار به دانش آموز و یک شیار دیگر به معلم اختصاص داده شود. در بعضی انواع آن‌ها (لوح‌های ویدیویی سطح ۳)، لوح‌گردان به یک رایانه متصل و توسط برنامه نرم‌افزاری هدایت می‌شود. بنابراین، در این هنگام بیشترین و بالاترین تعامل ارائه می‌شود.
- **گیرنده و تقویت کننده صدای دیجیتال:** شبیه به برنامه نوارهای صوتی سنتی است. در این برنامه دانش آموز به واژه یا عبارتی که سخنران بومی ادا می‌کند، گوش می‌دهد. سپس واژه را در میکروفن رایانه تکرار می‌کند و منتظر می‌ماند تا رایانه به او جواب دهد. این فرایند دانش آموز را در بهبود مهارت‌های شنیداری و طرز تلفظ توانمند می‌سازد. برتری برنامه‌های شنیداری (گیرنده و تقویت کننده صدای دیجیتال) بر نوار صوتی، در کیفیت بهتر صدا و ماندگاری آن است.
- **ارتباط از راه دور:** تلفن، دورنگار، تلفن همراه و فناوری‌های ارتباطات مرتبط با رایانه، انتقال سریع اطلاعات را از فواصل بسیار دور میسر می‌کنند. فراتر از این فناوری‌ها، اینترنت برای دانش‌آموزان فرصت

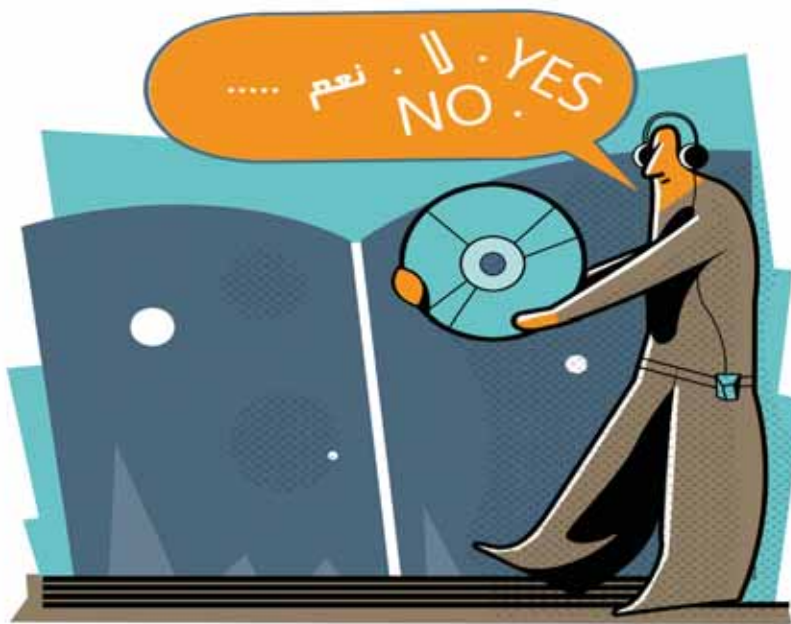
وارد حوزه آموزش شده‌اند. سوسکا^۱ فهرستی از این فناوری‌ها را که در زمینه آموزش زبان دوم با موفقیت‌هایی همراه بوده‌اند، ارائه کرده است:

- **برنامه‌های نوشتاری، الگویی و سازگار با نیازها:** این گونه برنامه‌های رایانه‌ای معلمان را قادر می‌سازند نرم‌افزار خودشان را طراحی کنند. بعضی از آن‌ها الگوهای ساده‌ای هستند و بعضی دیگر برنامه‌های پیشرفته‌ای محسوب می‌شوند که قابلیت به‌کارگیری چندرسانه‌ای دارند. معلمان می‌توانند برنامه‌های نوشتاری انتخاب کنند که با مهارت‌های حرفه‌ای آن‌ها تناسب بیشتری دارد. همچنین می‌توانند آن را طبق سبک‌های تدریس و نیازهای دانش‌آموزان طراحی کنند.
- **لوح‌های فشرده دارای حافظه خواندنی:** لوح‌های فشرده (سی‌دی‌رام) از ظرفیت ذخیره بالایی برخوردارند و می‌توان از آن‌ها برای رسانه‌های متنوع متنی، گرافیکی، دیداری و شنیداری استفاده کرد. بعضی از لوح‌های فشرده می‌توانند تا ۶۵۰ مگابایت اطلاعات را که معادل متن کامل دایرةالمعارفی ۲۰ جلدی است، ذخیره کنند. لوح‌های فشرده، با نوارهای صوتی که در اثر استفاده فرسوده می‌شوند فرق دارند و در برابر دستکاری و گذشت زمان استقامت بیشتری نشان می‌دهند. از لوح‌های فشرده می‌توان برای دستیابی به فرهنگ‌ها، پایگاه داده‌ها، کتاب‌های تعاملی و محصولات دیگر استفاده کرد. هرچند به‌خاطر فقط خواندنی بودنشان، نمی‌توانند برنامه نوشتاری منعطفی را ارائه دهند.

آموزش زبان‌های خارجی فرایند پیچیده‌ای است که به‌طور جدی با حس‌های متعدد سروکار دارد. استفاده از تصویر به دانش‌آموزان کمک می‌کند بین واژه‌های جدید و معانی آن‌ها ارتباط برقرار کنند. بدین ترتیب، درک و حفظ کلمات آسان می‌شود. واژه‌ها به صداهایی که به زبان‌ها جان می‌بخشند (زبان‌های اشاره استثنا هستند)، تبدیل می‌شوند. دانش‌آموز باید بیاموزد چگونه واژه‌ها را در جملات جایگزین کند تا ارتباط مؤثری با دیگران برقرار کند. اگرچه زبان‌ها را می‌توان به‌طور فردی فراگرفت، ولی روان و سلیس صحبت کردن هر زبان، فقط از طریق سروکار داشتن با گروه پرورش می‌یابد. فرایند یادگیری زبان دوم را می‌توان به روش‌های متنوعی طی کرد: در کلاس درس یا منزل، با معلم یا بدون معلم، با تأکید بر دستور یا به حداقل رساندن آن، دانش‌آموز را به تدریج در تماس با گویندگان بومی قرار دادن یا او را به سرعت در زبان غوطه‌ور کردن. هیچ مهم نیست که چگونه یا کجا این یادگیری اتفاق افتد، مهم این است که فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات ابزارهای قدرتمندی برای بهبود فرایند یاددهی-یادگیری هستند.

از چه فناوری‌هایی می‌توان استفاده کرد؟

استفاده از امکانات صوتی به‌عنوان ابزار کمکی در کلاس‌های زبان خارجی اتفاق جدیدی نیست. از کتاب‌های زبان به همراه نوارهایی برای تقویت تلفظ و عادت دادن دانش‌آموز به آواهای متفاوت استفاده می‌شود. فناوری‌های آموزشی جدیدی در دهه اخیر

دستیابی به میزان وسیعی از اطلاعات ذخیره شده را به صورت الکترونیکی در سراسر جهان فراهم می‌آورد. آن‌ها می‌توانند از طریق مکالمات الکترونیکی با گویندگان بومی یا فراگیرندگان دیگر از طریق پست الکترونیکی و اتاق‌های گفت‌وگو، یا اتصال به فهرست سرورها برای کسب اطلاعات درباره دوره‌های جدید، ارتباط برقرار کنند. آن‌ها همچنین می‌توانند به برنامه آموزش از راه دور متصل شوند تا دانش خود را توسعه دهند و یا یک زبان جدید یاد بگیرند.

مزایای استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در یادگیری زبان دوم چیست؟

فناوری اطلاعات و ارتباطات زبان دوم دانش‌آموزان را این‌گونه ارتقا می‌بخشد:

- **محرك‌های چندگانه حسی:** فناوری اطلاعات و ارتباطات، به‌ویژه تلویزیون و فناوری‌های رایانه-محور این قابلیت را دارند که اطلاعات را با استفاده از محرک‌های دیداری، شنیداری و حرکتی، به‌طور متنوع ارائه دهند. دانش‌آموزان می‌توانند در حالی که کلمات را روی صفحه یا پرده می‌بینند، تلفظ آن‌ها را از زبان گوینده بومی بشنوند. هنگامی که حرکت به همراه شادی به فرایندی که احتمالاً کند و دشوار است، افزوده می‌شود، میل به حضور در صحنه افزایش می‌یابد.
- **انگیزش:** پژوهش نشان می‌دهد، دانش‌آموزانی که از فناوری بهره می‌جویند، احتمالاً دوره‌های زمانی طولانی‌تری را صرف تکالیف خود می‌کنند. حتی یک فناوری ساده مانند رادیو راهبردهای متنوعی را- از جمله موسیقی، قطعه‌های شبه نمایشی، یا موقعیت‌های خنده‌دار- ارائه می‌دهد تا توجه دانش‌آموزان را جلب و حفظ کند.
- **یادگیری مشارکتی:** رادیو، تلویزیون، سینما و اینترنت فاصله فرهنگی و فیزیکی را کم می‌کنند. دانش‌آموزان با روش‌های زندگی مردمی که زبان آن‌ها را فرامی‌گیرند، آشنا می‌شوند. آن‌ها می‌توانند بدون ترک منزلشان از مکان‌های دور بازدید کنند. آن‌ها مناظر، مردم و سنت‌هایشان را

هیچ مهم نیست که چطور یا کجا این یادگیری اتفاق افتد، مهم این است که فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات ابزارهای قدرتمندی برای بهبود فرایند یاددهی - یادگیری هستند

نیست. وقتی فناوری در طرح درس‌های کلی، کامل و یکدست نیست، نتایج آن نمی‌تواند موفقیت‌آمیز باشد.

- **در دسترس نبودن فناوری:** قوی‌ترین فناوری‌ها، مانند اینترنت، همچنان گران‌ترین‌ها هستند. بدین معنی که آن‌ها به موجودیت زیربنایی، یا سرمایه اولیه هنگفتی برای درست کردن این ساختار (خرید نرم‌افزار و سخت‌افزار رایانه‌ای، هزینه برقراری ارتباط، پرداخت هزینه‌های خدمات و غیره) نیاز دارند. فناوری‌های ارزان‌تر از قدرت کمتری برخوردارند. برای مثال، رادیو ارزان و هر جای دنیا قابل استفاده است. در مکان‌های فاقد جریان برق، ایستگاه‌های نیروی خورشیدی می‌توانند برنامه‌های رادیویی را برای شنوندگان نسبتاً زیادی پخش کنند؛ گرچه رادیو قابلیت چندرسانه‌ای و تعاملی اینترنت را ندارد و شنوندگان را مجبور می‌کند که هنگام پخش برنامه در محل استقرار آن حضور داشته باشند.

* بی‌نوشته

I. Soska

* منبع

www.techknowlogia.org/TKL-articles/pdf/335.pdf

می‌بینند و این موجب یادگیری بخشی از زبان می‌شود که آن را «تجربه فرهنگی» می‌نامند.

- **بیان عقاید و خصوصیات خود:** افرادی که خجالتی یا نامطمئن هستند، می‌توانند از طریق نوارهای صوتی یا برنامه‌های چندرسانه‌ای، زبان را در محیطی امن تمرین کنند تا وقتی که اطمینان حاصل کنند، می‌توانند در میان جمع صحبت کنند. همچنین از این طریق، افرادی که خلاق هستند می‌توانند بدون محدودیت کلاس درس، به کنجکاوی‌ها و کشف استعداد‌های خود پردازند.

موانع و مشکلات چیست؟

استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات دارویی نیست که موفقیت در کلاس درس زبان دوم را تضمین کند. در میان موانع موفقیت، سه مورد زیر از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند:

- **ناآشنایی با فناوری:** بسیاری از معلمان سعی می‌کنند یا از آن‌ها خواسته می‌شود، بدون تجربه قبلی یا آموزش کافی، از فناوری استفاده کنند. آن‌ها درک ناکافی از نیروی بالقوه و محدودیت‌های فناوری دارند و حتی قادر به رسیدگی به کوچک‌ترین عیب فنی که مطمئناً اتفاق می‌افتد، نیستند. از نظر این معلمان، فناوری یک رویای دست نیافتنی است و احساس ناامیدی می‌کنند.
- **نداشتن برنامه‌ریزی کافی:** فناوری وسیله‌ای است برای معلمان و دانش‌آموزان تا به ابزار آموزشی دست یابند و خود هدف